

Անցեալ 1888 թուին տնտեսատան տանիքի հողը վերցնելու միջոցին նոր սենեակները շինելու պատճառաւ, զուրս եկաւ մի արձանաքար որ մաքրելով և կարգաւոր՝ երեւցաւ հետեւեալ գրուածքն —

«Շինեցաւ տնտեսատուն,

«Սովեալ մարդոյ սրտին է սին,

«Ով սորա մէջ լինի 'ի բուն,

«Աղօթք առնէ զիշերն 'ի բուն,

«Մաղթեմ յիշել և զիս 'ի նոյն,

«Վլաս վարդապետ պիտակ անուն,

«Վերաճայնի Շիրվանատուն:

«..... թվին ՌՃԽ.» (1691): ¹⁾

Կայ և մի արձանագիր հին առաջնորդաբանի զրան ճակատի վերայ Յօհան եպիսկոպոսից գրած՝ ըստ այսմ.

«Ի թվին ՌՄԿԵ. (1816) և ի Հայրապետութեան ամենայն Հայոց Տեառն Եփրեմի և ի յա-

¹⁾ Մեր ներկայ ժամանակի վարդապետներից մէկը (Մակար վարդապետ Բարխուդարեանցը) «Աղուանք և զբացը» անունով գրքի մէջ Սաղիանի վանքի տնտեսատունը համարում է զ. բագին կամ կռատուն Աղուանից աշխարհի, այն ինչ յիշեալ վարդապետը ուսուցչութեան պաշտօնով մընալով Սաղիանի վանքումն, տեսել է արձանագիրը և քանիցս կարդացել է իմ ներկայութեանը, որ այն շքառակուսի ձևով շինուած և չորս անկիւններում չորս միջակ սենեակներ ունեցող տունը» է տնտեսատուն վանքի և շինուած 1691 թվին (ՌՃԽ): Իսկ թէ՛ Մերովր թարգմանիչը Աղուանից աշխարհում չառ տեղեր կուռքերը կործանելով, տեղերը Խաչ կանգնեցրեց, այդ տեղերը նոյն իսկ վանքերի տաճարների տեղերն են, և ոչ 200 տարւայ շինած տնտեսատունը, որ արձանագիրը պարզ ցոյց է տալի: Յիբաւի կռատունը կային Աղուանից աշխարհում, ինչպէս և Հայաստանում, բայց շէրլոտուած և մրտաւուած լինէին սենեակների պատերը, նամանաւանդ կամուրակաւ ձեղուններն: Այս խօքերը պէտք է ընդունել տնտեսատան համար ըստորում ամեն օր թոնիր է վառվում տնտեսատան մէջ հաց թխելու և կերակուր եփելու համար: